

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbătă.

ABONAMENTUL

la „Tel. Rom.” într-una cu suplimentul „Folia Pedagogică”
Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 45.
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45.
Epistolele nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Reuniuni ortodoxe.

II.

(*) Sunt totodată naționale motivele ce ne îndemnă a ne ocupa de chestia acésta și a face în sensul arătat apel către toți românii ortodoksi.

Și este explicabil, cum de chiar acum ținem de necesar, a ne întorče la acest fel de activitate confesională.

Cu toții am vădut, cum chiar acum se nisuesc toate confesiunile din patrie să se fortifice.

Cu toții am putut observa în timpul mai nou acele curente, cari s'au pornit din părțile dușmanului nostru în potriua noastră, curente ce sunt îndreptate în prima linie în contra bisericeii, care s'a dovedit de acea instituțiune, care ne-a conservat pe noi ca popor român.

Cine dintre noi n'a vădut în aceea procedură a guvernului a se abdice bisericeii încassarea sidoxiei, — o cursă și totdeodată o lovitură aplicată bisericeii?

Au nu formeză tactica de statificare a școlilor unul dintre cele mai ponderose gravamine naționale?

Dar apoi legile politice bisericeii atât de des hulate din partea majorității locuitorilor acestei țeri?

Dar se ne reamintim numai vorbirea ținută de actualul ministru de culte la începutul acestei sesiuni parlamentare: ce este punerea în prospect a statificării preparanților și pe urmă planul fantastic cu înființarea unei facultăți teologice la Cluj pentru românii greco-orientali... Nu sunt toate aceste momente de posumitor augur în prima linie pentru nem?

Și scumpele noastre odore noi ca români ortodoksi avem să le apărăm. În contra curentelor acelora, în contra destructivelor tendințe ale tot pustiitorului dușman, ca românii ortodoksi trebuie să ne opunem.

Dușmanul nu rîvnesc numai la limba noastră strămoșescă, dar atenteză și la drepturile noastre confesionale, căci aceste singure apără limba și nemul nostru. Noi nu venim deci socotiți în același grad ca papistași, pentru că ei pot exista și în limbă străină. Avem pilde, că rutenii, românii papistași din Maramureș, precum și o mare parte din cei din giurul Beiușului există și sunt mulțumiți cu felul lor de existență.

Pentru noi Românii ortodoksi însă o astfel de existență ar însemna moarte dublă, și națională și confesională. Pentru noi apărarea bisericeii și a tuturor drepturilor confesionale este o mai sântă datorință ca pentru alte confesiuni, căci este o necesitate națională.

Și cu acésta menire au să lucre reuniunile ortodoxe. Cu astfel de sante scopuri trebuie să întemeiem reuniuni de aceste. Păzitoare au să ne fie peste bunurile noastre naționale și ajutore puternice întru apărarea drepturilor confesionale, promovând astfel interesele bisericeii noastre și ca interese curat românesce.

Un alt motiv, ce ne îndemnă a fi stăruitori în chestiune din punct de vedere național, este dorința de a vedea apropiindu-se un element de altul, popor și preoți, laici și clerici, a-i vedea la un loc muncind spre o țintă clară și bine

marcată cu concentrate interese. Atât este de plăcută speranța, că credincioșii bisericeii noastre au să se adune în diferite părți ale patriei, au să se organizeze și să țină stat despre binele și înaintarea bisericeii și a nemului românesc!

Punctele de concentrare a intereselor nemului nostru și așa sunt foarte puține. Legăturile dintre popor și inteligenți, și în chiar sinul inteligenței, sunt peste măsură laxă. Fiecare își bate cărarea sa proprie și o cărare se depărtează tot mai mult de către cealaltă. Reuniunile ortodoxe ar schimba mult aceste fatale stări.

Deosebită însemnată în acest continuu contact, în acest proces de nivelare a intereselor, ar ave legătura dintre elementul clerical și cel laic. De exemplu ne pot servi tot stările din sinul papistașilor. Acolo acésta legătură întru atâta s'a cimentat, încât un prelat (Zichy) n'a avut decât să deie losinca pentru înființarea unui partid politic pe base parlamentare, — ca să se convingă, că elementul laic își iubesc fanatic biserica și urmăze cu drag cuvântul preoților. Astăzi biserica cea papistașă are în parlament o puternică falangă de apărători, preoți și laici, — și un merit principal la alcătuirea acestui partid, îl au, fără îndoială, reuniunile papistașe.

Ôre n'ar ajunge la ôre cari rezultate în direcția acésta și reuniunile ortodoxe? Și dacă am ajunge, n'ar fi acesta un succes din toate punctele de vedere național?

Însă se ne întorcem la o eventuală imputare, ce ni s'ar pute face din cauza, că ne ocupăm de chestie.

Ni se va pune pôte la răvaș imputarea, că voim a mări ruptura dintre noi și confrății uniți, subordonând interesele noastre naționale celor confesionale.

Domne feresce!

Dacă e se înființăm reuniuni ortodoxe, nu o facem pentru-ca să fie sulite în costele uniților, ci pentru-ca să fie străji în potriua altui dușman. Deja faptul, că eșim pe față cu planurile noastre și nu agităm în ascuns, cum ar fi făcut bunăoară papistașii, dovedesc în de ajuns curatele noastre tendințe.

Și în sfârșit, nu înțelegem, pentru ce n'am putea lucra fie-care deosebit?

Ôre nu vedem chiar și la instituțiile noastre comune, fără colore confesională, că cele mai multe ciocniri între persoane provin din interes confesional. Nam voi să acuzăm, însă totuși ni se pare, că frații nostri uniți își apără acest interes pretutindeni cu un chiar prea vedit zel. Nu este chestiune, fie curat națională, fie de altă natură, unde să nu se observe, s'eu să nu se bănuască cel puțin, că frații uniți sunt interesați mai mult decât ar fi de lipsă.

Stând lucrurile astfel, este clar, că putem lucra foarte bine și paralel, ba pôte este consult chiar! Din o rivalizare nobilă între cele două confesii pentru națiune, numai bine pôte să rezulte...

Am mai pute înșira și alte motive naționale, ce îndemnă la înființarea acestor fel reuniuni. Însă credem, că necesitatea lor este deja în de ajuns dovedită.

Politică internă.

Măsuri în contra obstrucției. Luni s'a ținut partidul liberal ședința, în care s'a fixat măsurile, ce sunt a se lua față de atitudinea opoziției. Ministrul-president a făcut o propunere, în sensul căreia ședințele dietale au să dureze de-acî înainte (până ce se vor vota cele două proiecte cu pricina) dela ôrele 10 până la 3 ôre d. a. Propunerea a fost primită unanim. Terminul de ținerea ședințelor se va lungi deci cu o ôră, în speranță, că astfel oratorii opoziției își vor exhauria mai de graba materialului, ér proiectul despre premiile de zachar va pute fi votat deja până în 1 August.

Tratări de pace. Foile opoziționale comunică scirea, că guvernul o devenit conciliant, și ca ar fi aplicat a întra cu opoziția în tratative și a absta dela ș-ul al 16 lea, în schimb pentru legea premiilor de zachar. Chestia împăciurii va fi discutată de toate fracțiunile opoziției, în care scop s'au și convocat conferențe. Se scrie, că unul din partidul kossuthist va face propunerea cu privire la încheierea unui compromis între opoziție și guvern.

Fusionarea fracțiunilor kossuthiste. „Pol. Ért.” are informațiunea, că între aderenții lui Ugron și ai lui Kossuth Ferencz se va sevăși cât mai curând fusionarea mult așteptată. Desbaterile ultime din dietă, precum și nesce conveniri sociale, au făcut, ca divergențele de păreri să dispară dintre ei.

Organele celor interesați nu confirmă, însă nici nu desmint scirea.

Congresul sârbesc. În 15 a curenței n., Joi, după-ce comisia verificătoare și-a terminat agendele, s'a întrunit congresul în ședință. Comisia a raportat despre verificarea a 68 alegeri, și despre nimicirea a 7 alegeri.

După constituirea congresului, baronul Iovan Zsifkovics a fost ales president mirean al congresului cu 62 voturi. S'au dat 10 ședule albe. S'au denumit notari definitivi: Josics Mladen și Iovanovics Iovan, clericali, apoi Obrenovics L. și Pavlovics Ljubomir, mireni.

Deputații congresuali au mers apoi în corpore în biserica catedrală, unde patriarhul asistat de doi episcopi a celebrat serviciul chemării sântului Duch. De față au fost și comisarii reg. și secretarul său, și aici în „diszmagyar”. Înaintea bisericeii era aședată o gardă de gală, cu musică, care sub decursul rugei pentru tron și casa domnitore a intonat imnul poporal.

După terminarea serviciului, comisarul fu condus cu festivitatea obicinuită la locuința sa, ér deputații s'au reintors în sala ședințelor, unde patriarhul a făcut introducerea desbaterilor prin o vorbire mai lungă, în care a atins în chip temeinic agendele congresului.

Prima și mai de importanță problemă a congresului este — ție patriarhul — continuarea lucrărilor începute în anul 1893 și terminarea organizării bisericeii.

Amintesc patriarhul de alegerile agitate, cari, îi este témă, că nu vor îngădui deputaților destulă calmitate și obiectivitate, ceea-ce îl umple de griji. Spiritele sunt agitate, și neînțelegerile au deșteptat suspiciuni și dușmănie pe întregul plan.

Încă înainte de deschiderea desbaterilor trebuie să respingă bănuiele netemeinice, pe cari le-au accentuat unii înainte de alegeri, că adecă el ar voi să jertfescă drepturile

câștigate pân' aci ale ierarhiei și sinodului, că ar voi să micșoreze influința elementului mirean și să facă ilusoriu concursul lui în guvernarea bisericeii.

Respinge în unele său și al episcopilor bănuiele aceste. Pe ei îi deobligă jurământul arhieresc la împlinirea în toate împrejurările a mandatelor bisericeii, la propagarea învățăturilor și obiceiurilor bisericeii, ceea-ce ei totdeauna din convingere internă și în chip loial o împlinesc, nici când ei nu lucră contra legii, pe căi ascunse, în contra poporului și a congresului, cu atât mai puțin își vënd drepturile său biserica.

Protesteză patriarhul contra bănuelilor ridicate asupra guvernului, că dóră acela ar voi să restrîngă drepturile bisericeii sârbesci. Activitatea guvernului o circumscrie clar re-scriptul pentru convocarea congresului. Re-scriptul Mai. Sale din 20 Maiu 1897, enunță clar, că organizarea bisericeii sârbesci trebuie să se întempe pe basă art. IX. din 1868. Datoria guvernului e, să câștige valoare mandatului Mai. Sale.

Guvernul are informații bune despre raporturile organizației bisericeii sârbe, și acum ne-a dat privilegiul, să creăm organe. Nu are loc neîncrederea în propunerea comisiei congresuale. Comisia a lucrat conform datorințelor sale legale, propunerea sa n'a fost influințată de vederi de partid, ci de trebuințele bisericeii.

Situația e cu mult mai serioasă, decât să pôte trece congresul pe ușor peste datorințele sale. Răspunderea noastră e mult mai mare, decât să ne putem închide dinaintea trebuințelor îngrijitoare ale bisericeii sârbesci. Biserica noastră are trebuință de pace, de muncă continuă și înțeleptă. Să cercăm a ne apropia unul de altul cu seriozitate și demnitate pe calea comunicării obiective a vederilor și convingerilor reciproce.

Să ne luminăm din trecut, pentru-că neînțelegerile și luptele reciproce vor submina neîncungiurabil existența bisericeii și a poporului sârb. Aducându-ne aminte de vrednicia nostri strămoși, cari atât de mult au muncit pentru noi, să fim fi credincioși ai bisericeii și poporului nostru: atunci vom fi vrednici de nestrămutată grația a preabunului nostru rege, puternicul apărător al bisericeii noastre. În munca, ce ne stă înainte, să se reoglindeze iubirea față de biserica, față de popor, față de progresul nostru cultural, iubirea față de patria comună, pentru-că numai o astfel de activitate pôte să contraze la aprobarea prea înaltă și prea grațioasă a Maiestății Sale.

La sfârșitul discursului său, patriarhul face un călduros apel către congres pentru o solidară activitate, și-l rógă să fie cu încredere față cu propria ierarhie. — Vorbirea patriarhului, deși ea a fost întimpinată alocurea cu protestări, a fost primită cu aclamări din partea majorității. După terminarea discursului, deputatul I. Zsifkovic propune, ca acela să se accludă în intrigritate la protocol și tipărindu-se să se distribue între deputați.

La propunerea deputatului Dr. Elia Vucetics, șeful partidului liberal, se alege o comisie de 15 pentru redactarea unei adrese de omagiu către Maiestatea Sa.

Refereză apoi comisia verificătoare. La propunerea ei 2 alegeri mirenesce se nimicesc, ér în contra uneia se ordonează cercetare.

Ședința din 4/16 a l. c. a ținut puțin. — S'a ordonat cercetare în cauza alegerii de deputat la Szt.-Endre. S'a ales comisia verificătoare permanentă, comisia petiționară, com. pentru censurarea socotelilor fondurilor bis. și com. economică congresuală.

În ședința dela 5/17 patriarhul prezintă 43 exhibit. La ordinea dălei raportul comisiei exmise pentru redactarea adresei de omagiu. Adresa maiorității, care enumăra și o mulțime de gravamine, Mih. Mihailovici. După o discuție îndelungată, la care ia parte și patriarhul, se primesc adresa lui Polit cu 57 voturi contra 17.

Ea este următoarea:

„Sub aripile Mai. Văstre trăesc nume-
roase popore de diferite credințe și naționalități, ăr poporul sârb este superb, că totdeauna și în cele mai critice momente a fost împărțit de binecuvântata bunavoință a casei domnitoare și a Mai. Văstre. Acestei bunăvoințe, avem se mulțămim, că Mai. Văstră și între mișcările vieții publice din patria noastră V-a-ți adus aminte de poporul pururea credincios sârbesc, că grațios V-a-ți adus aminte de ceea-ce poporul atât de mult a dorit, fiind timpul suprem ca pe terenul vieții bisericești poporul sârb să ajungă în completă folosire a drepturilor ce i-le garantează legile țării.

Acestei părintesci îngrijiri a Mai. Văstre avem se mulțămim, că s-au delăturat pedecile, cari au causat, că congresul naț. bis. sârbesc nu s'a putut întruni la timpul legal, ăr îngrijirea Mai. Văstre a făcut, ca factorii țării din patria noastră să se subordineze voinței Mai. Văstre, și astfel ni-au făcut posibil, ca și după cinci ani să ne întrunim ăr în congresul nostru naț. bis. în Carloveț.

„Rugăm pe Maiestatea Văstră să fie încredințat, că dacă ni se va da posibilitatea să ne regulăm afacerile noastre naț. bisericesci, atât în spiritul bisericei noastre, cât și în spiritul legilor garantate poporului sârb, — vom fi cei mai fericiți de a putea corespunde intențiilor părintești ale Mai. Văstre.

„Ca în totdeauna... așa și de astădată poporul sârbesc în congresul său național bisericesc nu va trece peste granițele, cari sunt de sine puse congresului național bisericesc, ci în spiritul bisericei sale, în spiritul legilor... garantate, se va mișca în mod de tot legal, având cea mai viuă dorință, ca să reguleze autonomia bisericei sale naționale și să asigureze o dezvoltare liberă și legală a vieții naționale bisericesci.

„Mulțămim Maj. Văstre etc. etc.”

S'a trimes apoi o deputație, care a învitat pe baronul Fedor Nicolici comisarul reg. Acesta s'a înfățișat în curând, dimpreună cu secretariul seu P. Iovanovici, ambii în „diszmagyar”. — Patriarhul însuși a cetit adresa înaintea comisariului, care a ascultat-o cu capul coperit, pe când congresul, cu cinstea cuvenită, — stând. După cetirea adresei congresul a erupt în strigăte de: să trăască, ăr musica a înțonat imnul poporal. Comisarul Nicolici a luat la sine adresa, pe care va avea să o subșternă coronei, și în limba ungurească a adresat o vorbire congresului, terminând-o cu un întreit „éljen” la adresa Mai. Sale, — apoi a părăsit sala.

Din parochii.

Alegere de preot în Sighișoara. Despre întregirea postului al doilea de preot în Sighișoara, dl Stefan Ciceiu, membrul sinodal parochial de acolo, ne trimite următoarele:

În fine, după o vacanță de 19 ani s'a reîntregit și postul al doilea de preot în Sighișoara. Alegerea s'a făcut Duminecă, în 6/18 Iuliu, sub conducerea protopresbiterului tractual. Concurenți am avut 4, și anume pe: Directorul școlii noastre Ioan Muntean, Eliseiu Dan, învățător în Borgoprund, I. Baci, adm. parochial în Nadeșul-săsesc și pe Nic. Gheaja, inv. în Sighișoara. (Acest din urmă s'a retras concursul.) Actul alegerii s'a început la 11 ore a. m. și s'a terminat la 2 ore d. a. S'au dat voturi 340, cari toate au fost întrunite de directorul școlii noastre Ioan Muntean, — fiind astfel dânsul ales cu unanimitate de voturi. Dl Muntean a fost 18 ani învățător și director la școlile din Sighișoara și a fost totdeauna omul de încredere al poporului.

Correspondentul nostru își încheie apoi astfel raportul său:

„Ca de încheiere amintesc, că o liniște și mulțumire ca de prezent n'a existat nici când între credincioșii bisericei noastre din

Sighișoara. Prin alegerea de preot a d-nului Munteanu, pace și liniște a intrat în popor”.

Sfințire de biserică în Cristesci.

Vă rog, on. dle Redactor, să binevoiți a publica în stimatul dăiar „Telegraful Român” următoarele date:

Martți, în 24 Iunie st. v. a c. s'a sfințit biserică noastră din Cristesci, care s'a reparat. Comuna noastră e situată pe munte, unde nu poți umbla decât numai călare. Dimineața la 8 ore s'au adunat preoții: Mateiu Morușca, Iacob Petric și Stefan Ivase, servind toți trei utrenia și la păsna a 9-a sfințirea apei, și sâvârșind rugăciunile obiceiuite la sfințirea bisericei, miruirea cu apă sfințită prin biserică, botezarea poporului, care abia încăpea în biserică. După aceea s'au celebrat sânta liturgie cu ecteniile de mulțămire prescise în liturgir. După finirea serviciului divin preoții și tot poporul, cu prapori și icône, au încunjurat biserică de trei ori. Întrând apoi în sânta biserică, vrednicul preot local Mateiu Morușca a ținut o cuvântare bine întocmită, amăsurat dălei de astăzi și actului sârbătoresc sâvârșit.

Bătrânul și bunul nostru părinte, care servece la biserică noastră de 32 de ani, ne a împodobit-o cu stăruința domniei sale cu 3 rânduri de vestimente preoțesci, cu care erau îmbrăcați toți 3 preoții. La stăruința dânsului s'au procurat pentru biserică cele 12 Minee și alte cărți, precum și 4 sfeșnice în preț de 30 floreni. Tot bunul nostru părinte a călătorit înainte de acesta cu 6 ani până la Sighișoara spre a ne procura un clopot și care l'a și procurat cu 120 fl. La îndemnul d-sale am câștigat dela nisce creștini, ômeni sterpi, eclesie pe sâma bisericei noastre, care aduce un venit anual de 20 fl. Ce e mai mult, părintele Morușca, acum la repararea bisericei, când eram mai lipsiți de bani și stam cu lucrul în loc, ne-a dat din buzunarele d-sale un împrumut de 100 fl, ăr după ce s'a vădit lucrul gata, ne-a declarat, că acei 100 fl. nu-i mai pretinde înapoi, ci se fie ai bisericei pentru totdeauna, cu observarea, ca preoții, cari vor urma după dânsul, să-l pomenescă atât pe dânsul, cât și pe soția sa preotă, la sântul jertfelnic. Întreg poporul mulțămindu-i pentru acest dar și binefacere, și rugând pe bunul Dumneșu, ca să-l lungescă firul vieții încă mulți ani fericiți, ca să ne pôt slui și mângăia în lipsele noastre sufletesci, de cerul, ca aceste fapte sâvârșite de bătrânul nostru părinte să le urmeze și alți preoți iubitori de biserică, de Dumneșu și de poporul seu. În numele comitetului parochial: *Gerasim Hirbea*, epitrop prim.

Din Poiana-sărată. Încă în sâra de 23 Decembre 1896 a avut loc în școlă confesională o producțiune teatrală împreună cu cântări și declamațiuni urmată de dans, al cărei venit curat s'a destinat pentru ajustarea școlii noastre cu recuisitele de învățământ necesare.

Despre rezultatul moral al acestei producțiuni s'a publicat o dare de sâma din partea unui participant în toia „Gazeta Transilvaniei”, în care s'a accentuat în termeni foarte favorabili atât reușita piesei „Pâtra din casă”, de V. Alexandri, cât și excelența predare a acesteia de cătră diletanți.

O dare de sâma însă despre rezultatul material al acestei producțiuni până astăzi nu s'a putut da, din cauză, că unii domni din afară au întârziat cu trimiterea banilor încasării de d-lor.

Acum comitetul parochial își împlinesce o plăcută datorie, publicând bilanțul despre spesele și înratele ivite cu ocaziunea producțiunei sus amintite spre a servi de orientare ori-cărui interesat.

A intrat la casă sâra și ulterior din afară: Lei 64 și fl. 66-70. Spesele avute: Lei 53-15 și fl. 25-70. Venit curat: Lei 10-85 și fl. 41. Lei 10-85 în val. austr. = fl. 5. Total fl. 46. S'au procurat recuisite școlare în valoare de fl. 14-60, ăr restul de fl. 31-40 s'a înmanat epitropiei, ca la timp să se folosească spre scopul destinat.

Comitetul parochial aduce în general mulțămită publică tuturor, cari au contribuit atât la reușita morală, cât și materială a producțiunei, precum și acelor domni din afară, cari neputând participa în persoană, au contribuit la ajungerea scopului cu obolul lor, în special tinerilor Ioan R. Tuluca, comerciant în Brăila, și Ioan Drăgan, comerciant

în Galaț, ambii născuți în Poiana-sărată, cari neuitându-și de școlă în care și-au câștigat în copilărie cunoscințele necesare, au contribuit cel dintâi cu 75 Lei, cel din urmă cu 23 Lei.

Tot cu această ocaziune comitetul parochial aduce cea mai ferbinte mulțumită tinerului Dimitrie Grosu, librar în Iași, născut în Poiana-sărată, carele a donat 110 nri din „Biblioteca pentru toți” pe sâma bibliotecii parochiale, fondată în acest an, precum și domnului George I. Popovici și soției sale Elena, cari au donat bisericei noastre o sântă Evanghelie, îmbrăcată în argint în valoare de 105 fl. v. a. *Ioan G. Olteanu*, paroch și președinte al comitetului parochial.

O rectificare. În nrul 25 al foii noastre din 4/16 Martie a. c. am publicat la rubrica „din parochii” o lungă corespondență, în care s'au făcut elogiuri părintelui Ioan Botean din Bintiți (tractul Oraștiei). Deja prin Maiu am primit din partea mai multor fruntași din Bintiți o scrisoare cu mai multe acuze-documente, în cari elogiurile făcute numitului preot se desmint în cel mai categoric mod și se ridică acuze în contra lui. Împedecați până acum, facem de astă-dată rectificarea, și constatăm pe basa documentelor oficiose și pe baza datelor ce ni s'au trimis și sunt demne de totă credință, că preotul Ioan Botean numai de elogiuri nu este demn.

Correspondenții nostri să facă bine, și în viitor să ne spună adevărul curat și să nu ne ducă pe noi și pe cetitori în rătăcire.

Programe școlare.

IV.

(Urmare și fine.)

Societatea de lectură „Ioan Popasu” a studenților dela gimnasiu și școlă comercială în a. școlar prezent a fost condusă de prof. Dr. Ioan Bunea. Membrii ord. ai ei au fost studenții din cl. VIII. și VII. gimn. și cei din cl. III. și II. comercială, cu totul 105; membrii extraord. sunt cei din cl. VI. și V. gimn. și din cl. I. com., cu totul 96. Numărul total al membrilor 201. Averele soc. e de fl. 1563. 61. Societatea a ținut 1 șed. publică, 13 șed. ord. și 3 extraord. Biblioteca soc. numără 1123 opuri în 1313 volume. Stipendiști au fost 20, — 15 gimnasiști și 5 realiști.

Școlă elementară capitală de patru clase ordinare și trei paralele pentru copii și cinci clase pentru copile.

În clasele de copii și copile se propun: Religiuina. — Exerciții intuitive — Cetirea și scrierea română, maghiară și germană. — Gramatica română. — Gramatica germană. — Gramatica maghiară. — Aritmetica. — Geografia și istoria patriei, Constituțiunea statului. — Cunoștințe din istoria naturală și fizică. — Caligrafia. — Desemnul. — Cântările. — Gimnastică. — Grădinaritul. — Lucrul de mână femeesc.

La școlă de băeți au funcționat învățătorii: Ioan Vătășan (director substituit), Ioan Dariu, Candid Mușleș, Iosif Aron, Nic. Stoicovici, Ioan Prișcu. Timoteiu Popovici (cântări).

La școlă de fete: Ioan Aron (director) George Belissimus, Nic. Oancea, Zosim Butnar, Nic. Bârsan, Stefan Popovici, Elena Rusu, Tim. Popovici (cântări) Ernst Kühlbrand (desemn).

La examenul de maturitate (din gimnasiu) au fost admiși 28 de inși. Dintre acestia cu forțe bine au eșit 3, cu bine 10, simplu 9; s'au retras din cauză de bolă 2 inși; relegați pentru repetiția examenului în Septembrie 2 inși; respinși pe un an 2 inși.

La școlă reală pentru facerea examenului de maturitate au fost admiși 18 inși, dintre cari 3 au eșit cu forțe bine, 7 cu bine, 5 simplu, 1 repetăză examenul din 2 obiecte, 2 repetăză în Sept.

Pentru îndeplinirea datorințelor creștinești direcțiunea a făcut următoarele dispoziții: În dăile de Duminecă și la sârbătorile împărătesci se adună în sala mare a gimnasiului la 8 ore dimineața alternativ, odată școlarii din clasele superioare, odată cei din clasele inferioare ale școlilor medii și după exortația îndatinată merg la 9 ore însoțiți de catichet la biserică. Peste erna școlarii nu sunt duși la biserică, ci asistă numai la exortație. — De două-ori pe an, în postul

Crăciunului și în postul Paștilor se mărturisesc și se cuminecă toți școlarii de confesiunea gr.-or. și gr.-cat.

La gimnasiu în anul școlar prezent au fost înmatriculați 325 elevi; la reale 116; la comerciale 91: la școlile medii și comerciale cu totul 532.

La gimnasiu au fost 277 gr.-or., 32 gr.-cat., 2 ev. lut.: 309 români, 2 slovaci. — La reale 99 gr.-or., 10 gr.-cat., 1 de leg. moz.: 109 români, 1 ovreu. La comerciale 73 gr.-or., 16 gr.-cath.: 89 români.

Clasificați cu forțe bine la gimnasiu: cu totul au fost: 70, cu bine 80, cu suficient 85, cu nesuf. din 1 obi. 32, din 2 obi. 7, cu mai mulți nesuf. 34. — La reale cu forțe bine 15, bine 29, suficient 31, nesuficient din 1 obiect 10, din 2 obiecte 8, din mai multe 18.

La școlă elementară primară au fost înmatriculați 446 copii 278 fete; — la școlă de repetițiune 35 copii, 95 fete.

Suma totală a școlarilor înmatriculați la școlile centrale a fost în anul scl. 1896/7 1386.

Se constată față cu anul scl. precedent o creștere de 105 școlari.

Anul școlar 1897/8 se va începe cu 1/13 Septembrie 1897.

În genere programa este redactată cu multă orientare. Ea ne oferă o privire foarte lămurită asupra stării culturale a școlilor centrale române din Brașov, o stare culturală îmbucurătoare această, mulțămită zelului, destoiniciei și conștiențiosității, cu care dascăli din Brașov își împlinesc nobila misiune, întru edificarea generațiunii concredute conducerii lor.

V.

Avem la mână și o programă dela școlă evanghelice săsesci. Zace în interesul nostru a face o privire și peste activitatea acestor școlă, căci și ele ne dau an de an un mare contingent de tineri români pregătiți.

Tôte cele cinci gimnasii săsesci sunt cercetate de studenți români, mai mult cele din Sibiu, Mediaș, Sighișoara, mai puțin din Brașov și Bistrița. Îndeosebi clasele inferioare sunt mai cercetate. Din clasele superioare se depărtăză, în parte pentru a merge la gimnasii române (îndeosebi la cel din Brașov), în parte însă pentru a absolva la un gimnasiu unguresc și a-și însuși limba de care are lipsă la cutare carieră. Astfel se explică faptul, că ajunși la universitate, tinerii români posed mai multe limbi de cât alții.

Dintre gimnasiile săsesci ocupă locul de frunte cel din Sibiu, el stă în legătură cu o școlă reală complectă și o școlă elementară. Tôte aceste institute sunt cercetate de români.

Programa anului școlar 1896/7 acestor trei institute din Sibiu conține:

1. Starea actuală a chestiunei despre originea Romanilor de profesorul R. Briebecher și 2. Date școlare de directorul Carl Albrich sen.

Lucrarea d-lui Briebecher (profesor de istorie și geografie în clasa a V. reală) nu este starea actuală a chestiunei de care se ocupă, ci istoricul chestiunei peste tot. Se ocupă cu literatura de valoare despre originea Romanilor, cu: Iung, Rösler, I. Lad. Pic, Tomasczek, Cihac, Miklosich, Hurmuzachi, Xenopol, Hașdeu, cu Röslerianii Gaster, Tikin, Réthy și pe urmă cu Weigand. Autorul compilează în mod destul de isteț părerile acestora, oprindu-se cu predilecție la unii (e știut că toți sașii sunt Roesleriani!) și trecând cu grabă peste alții. Dela sine în genere nu adaugă nimic, nici păreră proprie nu exprimă.

Însași tema „der gegenwärtige Stand der Frage” este atinsă numai în următoarele șire de încheiere, cari pot fi privite de concludie la înșirarea părerilor autorilor citați.

„Astfel deci la chestiunea această, care multora li-se pare deslegată deja de 20 ani, nu se pôt încă da un răspuns definitiv și îndestulitor în totă privința. Ce-i drept în chestia principală înclină, cum am vădit, maioritatea scrutaților spre partea lui Rösler: că adevă poporul român nu e crescut din pământul unde-și are actual punctul de gravitațiune, și că el a pribegit în cursul evului mediu din peninsula balcanică, unde

e a i-se căuta patria străbună, până pe malul stâng al Dunării. Însă despre toate împrejurările mai de aproape ale acestei pribegiri, aflatele isvóre scrise și în toate direcțiile exploatate, nu ne dau deslășiri și numai isvóre pe neașteptate aflate ne-ar aduce în poziție de a vedea mai clar și ar îngădui istoricului a rosti un cuvânt hotărîtor. În ce privește însăși starea actuală a chestiunii, rezultate nouă putem aștepta numai dela studii asupra limbei și asupra numelor locurilor, cari despre originea limbei române și despre sörtea de odinöră a poporului român vor da pöte un mai explicit tablou. La toate întrebările, ce li-se vor impune scrutatoriului, firește, că răspuns nu va putea da, astfel, că genesa și istoria mai veche a Românilor va avea întotdeauna și părți nedeslegate.

Urmăz datele școlare. Gimnasiul are 18 prof.; școlele reale 16, 6r elementarele 8 învățatori, avënd fie care 2 despărțăminte.

Dintre studiile propuse bate la ochiu lipsa studiului limbei române. După cum scim limba română s'a propus la gimnasiile săsesci, chiar acolo unde nu studiau atăția români ca aci. Manual de propunere a fost „gramatica limbei române” de Sava-Popovici-Barcianu. Cum se pöte, că chiar în Sibiu se nu se simțesc necesitatea acestui obiect de învățămēt! Ebraica se propune, dar româna nu! Prea e curiosă treaba asta! Öre se nu se găsecă elevi sași, cari se aibă dorința de a învăța românece?

Și pe de altă parte nu s'ar cuveni, ca direcțiunea se se îngrijescă, ca elevii români se aibă privilegiu de a se ocupa cu limba lor maternă? Eacă, în privința acēsta ar putea lua o mică pildă și dela gimnasiul de stat din Ioc.

Numărul elevilor este la gimnas: 230, dintre cari 166 Germani, 4 Maghiari, 58 Români și 2 diferiți; la reale: 346, dintre cari 261 Germani, 15 Maghiari, 58 Români și 4 diferiți; la elementare dintre 455 elevi sunt 37 Români.

În total au cercetat cele trei institute 848 Germani, 24 Maghiari, 153 Români, 6 de alte naționalități. (Curiosă este gradațiunea: 1. Germani, 2. Maghiari, 3. Români și pe urmă alte naționalități. Constatăm că de Sași nu se vorbește ci tot de Germani!!)

În ce privește confesiunea, dintre cei 155 Români au fost 128 greco-orientali și Ceilalți greco-catolici.

O orientare mai deapöpe asupra purtării elevilor nu se pöte dobëndi din cele cuprinse în programă. Clasificațiunile nu sunt expuse spre controlă și nu ne explicăm de ce.

Nici despre studiul religiunei nu se vorbește nimic cu privire la Români.

Sperăm, că pe viitor se vor completa aceste lipsuri.

Din România.

Convalescența principelui moștenitor. Etă ultimul buletin medical privitor la starea A. S. R. Principelui Ferdinand:

Sinaia, 6 Iulie. Subsemnatii, întruniți în consultațiune pe lângă A. S. R. Principele României, am constatat, că starea generală a A. S. Regale s'a ameliorat din toate punctele de vedere.

Puterile au crescut într'un mod cu totul satisfăcător.

Sub influența șederei la Foișor, putem spera, că deplina restabilire nu va întârția. Dr. Cantacuzino. Dr. Buicliu. Dr. Kremnitz.

Tratatul Româno Turc. „Drapelul” scrie: Revue D'Orient din Pesta, organ oficios unguresc, publică următoarele asupra tratatului militar româno-turc despre care a pomenit Frankfurter Zeitung.

Zvonurile asupra încheierei unei convențiuni militare între Turcia și România, despre care a vorbit Frankfurter Zeitung, nu pöte întru nimic se mire lumea europenă. E förte posibil, și chiar perfect logic, ca împereșul otoman să se fi gândit a și asigura cerculul activ al României pentru cazul eventual de complicații pe frontierele sale sërbesci și bulgăresci, și de altă-parte, România are tot interesul să pötă conta, în caz de nevoe, pe spriginul puterei otomane.

Misiunea confidențială de care Munir-Pașa s'a achitat Joia trecută la Sinaia, audiēța acordată de către Sultan d-lui Djuvara câte-va césuri după întörcearea trimisului său extra-ordinar pe lângă regele Carol și înalta decorațiune conferită ministrului României la Constantinopole în cursul acestei audiēțe, sunt atâtea probe exteriöre, că ceva important a venit să strângă legăturile cari uniau pe Turcia de România.

Din toate micile state balcanice constituite, în 1878 de tratatul din Berlin, regatul României este singurul, care n'a visat o extensiune în paguba imperiului otoman. Chiar propaganda valachă în Macedonia meridională și în öre-cari părți ale Albaniei, nu visază de loc la o reunire eventuală a acestor districte cu România, ci numai și exclusiv conservarea statului-quo guvernamental, cu dobândirea a cător-va reforme administrative și altele, permițēnd elementului valach de a se desvolta liber și la adăpostul tentativelor de penetrație grecesci, sërbesci și bulgăresci.

În aceste condiții, este perfect natural, ca Sultanul să se fi înțeles cu Regele Carol și chiar să se fi consimțit a face öre-cari concesii raționabile populațiunilor valache din Turcia auropenă; acēsta va da, de sigur, de gândit Bulgariei și Serbiei, și o asemenea a doua lecție — venind imediat după campania victoriösă a Turcilor în Tesalia — îi va face de sigur, și pentru multă vreme, să renunțe la ori-ce veleitate de acțiune, care ar putea să le fie fatală.

Cât despre Europa, ea va privi, de sigur, apropierea turco-romană ca pe o nouă manifestare de liniște în Orient, și prin urmare, ca pe o garanție mai mult a păcei generale.

Congresul studenților va avea loc anul acesta la Tergu-Jiu.

Un delegat al studenților ieșeni s'a informat, dacă ministerul de culte ar fi dispus a le da bilete de tren gratuit.

Crisa de bilete fiind cam mare la ministerul de culte, delegatul studenților, se dăce, că a plecat desilusionat.

Bacalaureatul. Duminecă s'a dat rezultatul examenului în scris al candidaților la bacalaureat dela universitatea din capitală.

Rezultatul este următoriu: S'au prezentat 483 candidați, între acēstia 447 dela liceele clasice și 36 dela liceele reale.

Au reușit la înscriș 299. Dela liceele clasice 278, 6r dela cele reale 21.

Au căcut prin urmare 184 de candidați. Dintre acēstia 169 dela liceele clasice și 15 dela cele reale.

Ieri, Luni, a început examenul oral, care va finē până în ziua de 16 Iuliu.

Apel.

Avënd în vedere timpul apropiat pentru adunarea generală a „Asociațiunei” care se va finē în 27 August a. e. st. n., în Mediaș, rugăm pe toți acei domni, cari doresc a participa la adunare și la festivitățile împreunate cu aceea, să binevoiască a se însinua de timpuriu pentru a ne putea îngriji de o încuartirare corespundētore; observând aceea, că avem destule cuartiere, dorim însă a asigura comoditate deplină, atât pentru persoane singurate, cât și pentru familii cu mai mulți membri.

Însinuările pentru încuartirare, precum și alte corespondentive sunt a se adresa la dl Dionisiu Roman, candidat de avocat în Mediaș, președinte al biroului de încuartirare și corespondentiv.

Pentru comitetul de arangiere: Mediaș, 13/7 1897.

Ioan Moldovan,
presid.

Dr. Ivan,
secretar

Noutăți.

Consistoriul archidieceșan a votat în ședința plenară dela 7/19 Iuliu a. e., instrucțiunea pentru încassarea și administrarea taxelor sodoxiale, care în curēnd va fi pusă în lucrare.

În aceeași ședință s'a denumit protopresbiter al tractului Orăștiei Onorabilul presbiter Vasiliu Domșa, paroch în Toracul-mic, eparchia Aradului. Domnul V.

Domșa este de origine din Ardeal, născut în Baica, protopresbiteratul Ungurașului, și a funcționat înainte de trecerea sa în diecesă străină ca învățatoriu, mai târziu capelan în Cernat.

Administratorul protopresbiterat al tractului Hațegului, M.o.d. Avram Stanca, paroch în Petroșeni, a fost absolvat dela sarcina de administrator protopresbiterat și în locul d-sale a fost instituit administrator nou onorabilul presbiter Nicolau Șinca, paroch în Biscaria, tractul Devei.

Chirotoniri. Escelenția Sa I. P. S. arhiepiscop și metropolit Miron Romanul a chirotonit întru presbiteri: Duminecă, în 6 Iuliu a. e., pe clericul absolut Ștefan Onea, ales paroch în Almașul-mare-suseni, tractul Geogiului; Luni în 7 Iuliu, pe clericul absolut Teodor Adam, ales paroch în Turdaș, tractul Orăștiei; Marți, în 8 Iuliu pe clericul absolut Ioan Popp, instituit administrator parochial în Bosna, protopresbiteratul Ungurașului, 6r Miercuri, în 9 Iuliu pe clericul cu pregătiri extraordinare, Aureliu Crainic, ales paroch în Bica-română, tractul Clujului. Tot Miercuri s'a chirotonit capelanul Ioan Iosof din Tilișca de spiritual.

Veduva Archiducesă Stefania, care ca öspe a archiducelui Sergius, a petrecut mai multe zile în Iljinkrakoe, după informația foi „Novoje Vremja” în 21 a curente a sosit la Peterhof să cerceteze părechea imperială.

Pietatea împărătesei Elisabeta. Maiestatea Sa împărătesă și regina Elisabeta, după-cum se anunță din Viena, în timpul cel mai apropiat va călători la Paris, să cerceteze mormēntul surorii sale principesei de Alençon, mörta cu prilejul arderei bazarului filantropic de acolo.

Serisori amenițetöre. Presidentul republicii franceze primesce apöpe la fiecare zi câte o epistolă, în care e făcut atent, să grăbescă cu facerea testamentului, căci în curēnd va fi trimis dintre cei vii. Zilele trecute a primit scrisörea de cuprinsul următor: „Pe mâne ne va fi umplută bomba cu cuie de fer, și tiranul nu ne va mai putea chinui. — Un anarchist”. O altă scrisöre sună așa: „În 14 Iuliu va fi mare dans în Paris. Presidentul republicii și tovarășii săi vor sbura în aer ca iepurii. — Un amic al poporului”. Presidentul le-a primit toate cu sânge rece. Autoritățile însă au făcut dispoșiții de precauție.

Otrăvitoare. Cercetarea finală în procesul monstruos dela H.-Vásárhely s'a terminat. Luni, înaintea unui public numeros și-a rostit procurorul Dobák vorbirea de acasă. Cu deosebire capul monstrilor, Jäger Mari ascultă pe procurorul cu o atenție intensivă. Acusa cea mai gravă a ridicat-o Dobák asupra lui Jäger Mari și Szappanos Juczi, pe care au adus-o din spital cu calésa. Procurorul cere, ca Jäger Mari, Csordás Nagy Lidi, Szappanos Juczi și Varga Lidi să se fie osândite la spēnsurătöre. Ceilalți acușai, anume: Gulyás Kiss Sámuel, Ifj. Horváth Iános și Tóth Lidi, procurorul a cerut să se fie osândiți la pușcărie pe viață. Marți s'au rostit vorbirile de apărare. Joi se va roști sentența tribunalului.

Greva cărămidarilor. În multe din fabricile din Buda și jur continuă și acum greva. Muncitorii, în număr de câte-va sute, petrec și nopte pe livezile din jurul cărămiderilor, unde își smulg érbă, pe care o ferb și astfel se nutresc, dar plainici nu se dau, până când nu li se va face pe voie. În câte-va fabrici fabricanții au făcut unele concesii, mărind simbria cu 10—20% și scădēnd örele de lucru la 14 pe zi. În fabricile unde n'a succes să exopereze îmbunătățirea acēsta, paușază lucrul. Muncitorii cu dröia vin și cer cărțile de lucru și emigrăză în Galiția. Numărul emigraților e circa de 3000.

Doi mineri îngropați de vii. În minele de metal din Kronpach s'a ruinat zilele trecute o galerie subterană și pāmēntul surpat a îngropat sub sine pe mineri M.

Frava și I. Zemian. Cadavrele nenorociților au fost găsite.

Gemeni în temniță. Foile magiare au o interesantă știre din temnița ordinară din Erlau. Soția unui servitor de gară, în temnițată pentru furt, a născut acolo doi băeți gemeni. Ambi sunt sănătoși și fac zgomot teribil și nopte prin plānsul lor.

Școle de Cadeți. Suntem rugați a face loc următoarelor date cu privire la școlele militare, cari pregătesc pe oficerii armatei comune:

Fiindcă timpul de primire a aspiranților în școlele de cadeți se apropie, este necesar a atrage atenția asupra celor mai însemnate condiții. Aceste sunt: a) dreptul de cetățean austriac, resp. ungar; a se dovedi prin un certificat din patrie; b) aptitudinea fizică pentru educație militară; a se dovedi prin o adeverință medicală adusă de un medic militar activ (Marină sau glöte); c) pregătirea necesară școlară, care e a se documenta prin atestat școlar de pe anul 1895/96 precum și de pe ambele semestre ale anului școl. 1896/97. Pentru primire se recere un calcul general cel puțin „suficient” din clasa a 4-a gimnasială, reală sau gimnasială dela școlele provēdute cu dreptul de publicitate, sau și din clasa a 4-a civilă organizată pe basa art. de lege XXXVIII. din 1868. Notele insuficiente din latină și elină nu împedecă primirea. Reflectanții au astfel ași documenta cunoscințele lor și la un examen de primire, unde trebuie să obțină un calcul general cel puțin suficient. La acest privilegiu, față de acei aspiranți de anul I, cari nau cercetat școle cu limba de propunere germană, se va purcede mai cu considerațiune, premittēnd, că corespund pretensiunilor în limba lor maternă și că posed limba germană în vorbit și scris întru atăta, încât pot urma cu pricepere prelegerile și pot satisface tuturor pretensiunilor științifice prescise. Primirea cuiva într'un curs superior, se face numai, dacă la examenul de primire va dovedi, că cunöște toate acele obiecte militare practice și teoretice, cari s'au propus în cursurile inferiöre; d) o purtare morală indeștitötöre, dovedită prin atestatul școl.; dacă nota acēsta lipsește din atestat, reflectantul are să și cēră atestat de moralitate dela antistia comunală; e) să fi ajuns la vârsta minimală și să nu fi trecut peste cea maximală și adevă la primire în:

I-ul curs se aibă 14 ani și se nu fi trecut de 17 ani.

II-lea curs se aibă 15 ani și se nu fi trecut de 18 ani.

III-lea curs se aibă 16 ani și se nu fi trecut de 19 ani.

IV-lea curs se aibă 17 ani și se nu fi trecut de 20 ani.

Etatea indicată se refere la 1 Septem. 1897.

Pentru anul proxim școl. (1897/98) vor fi primiți în cursul I și astfel de aspiranți, cari au trecut de 17 ani, însă nu sunt încă de 18, dacă vor dovedi, că momente ce nau atirnat dela dēnșii (morb etc.) i-au împedecat dela studii și vor depune examenul de primire cu succes cel puțin „bun”.

Celelalte dispoșiții sunt cuprinse în broșura: Aufnahmsbe lingungen für den Eintritt in die k. u. k. Kadetten-schulen (condițiile de primire în...); costă 20 cr. și se pöte procura (e în limba germană și în limba magiară) dela școla de cadeți din Sibiu.

Petițiile de primire sunt a se adresa direct comandei celei mai apropiate școle de cadeți ces. reg.; prin urmare pentru părțile transilvane comandei școlei din Sibiu, — până în 15 August 1897 st. n. Petițiile ce vor sosi după acest termin, nu se vor considera.

Examele de primire se țin din 12—16 Sept., despre cari aspiranții vor fi avisati pe la începutul din Septembrie.

Damasturi de mătăsă dela 65 cr. până la fl. 14.65 de metru — precum și mătăsă-Henneberg negră, albă și colorată dela 45 cr. până la fl. 14.65 de metru, lucie, vărgată, pătrată, mostrată, damast etc. (circa 140 calități diferite, 2000 colori și dessinuri etc.). Mărfurile comandate precum și mostrele le expedeză cu întörcearea poștei în casă, franco și scutite de vamă, fabricile poștei dela mătăsă din Zürich ale lui G. HENNEBERG, (furnisor de curte c. și r.). Scrisorile adresate în Elveția sunt a se prevedea cu marcă de 10 cr., cărțile postale cu 5 cr. Comandele scrise în limba română se execută punctual. [47] 3

Ad. Nr. pp. 338/897. [101] 2—3

Concurs repetit.

Pentru întregirea postului de paroch în comuna de clasa a III-a Somesfalău de lângă Cluș, prin această se scrie concurs repetit, cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post. dau un venit sigur anual de 402 fl. 25 cr. după cum s'au statorit în ședința din urmă a comitetului parochial, care a îmbunătățit venitul cu 34 fl., precum au fost arătat în concursul trecut.

Doritorii de a ocupa acest post, au a-și așterne suplicile de concurs subscrisului, până la termenul sus indicat.

Oficiul protopresbiter al rom. gr.-or. al Clușului în conțelegere cu comitetul parochial.

Cluș, 4 Iunie, 1897.

Tuliu Roșescu,
protopresbiter.

Nr. 254. [100] 2—3

CONCURS.

În urma ordinului Preaveneratului Consistoriului archidieceșan dto 6 Maiu a. c., Nr. 2941 Bis: pentru întregirea parohiei de clasa a II-a, Loman, în protopresbiteratul Sebeșului, se publică din nou concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post de paroch dau suma de 606 fl. 50 cr., despre cari informațiuni mai deaprobe se pot primi dela comitetul parochial și oficiul protopresbiter al.

Concurenții au a-și așterne cere-rile concursuale instruite conform normelor din vigore în termenul prefapt subsemnatului oficiu protopresbiter al.

Sebeș, 27 Iunie 1897.

În conțelegere cu comitetul parochial concernent, oficiul protopresbiter al Sebeșului.

Sergiu Medean,
protopresb.

Nr. 712/897. [102] 2—3

CONCURS.

Neinsinuându-se la I-a și a II-a publicare a concursului de paroch în parochia de clasa a III-a Somartin, protopresbiteratul Agnitei, concurenți cualificați, prin această se publică pentru a 3-a oară concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post dau suma de 380 fl. 70 cr. v. a.

Doritorii de a ocupa acest post au să-și înainteze cererile lor concursuali instruite conform legilor în vigore în termenul deschis subsemnatului oficiu protopresbiter al.

Nocrichiu, în 26 Iunie 1897.

Oficiul protopresbiter al în conțelegere cu comit. par.

Nicolau Moldovan,
adm. protopresbit.

Ad. Nr. pp. 373/897. [94] 3—3

Concurs repetit.

Pentru întregirea postului de paroch în parochia de clasa a III-a, Rogojel, prin această se scrie concurs repetit, cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post, dau un venit sigur anual de 354 fl.

Doritorii de a ocupa acest post, au a-și așterne suplicile lor de concurs, instruite conform normelor în vigore, subsemnatului oficiu, până la termenul sus indicat.

Oficiul protopresbiter al în conțelegere cu respectivul comitet parochial.

Cluș, 23 Iunie 1897.

Tuliu Roșescu,
protopresbiter.

[98] 2—3

CONCURS.

Pe baza ordinului Preaven. Consistoriu archidieceșan din 28 Maiu 1896 Nr. 3058 B., prin această se scrie concurs pentru întregirea postului de paroch în parochia de clasa III Bărăști protopresb. gr. or. român al tractului Hațeg, cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Tel. Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post dau suma de 398 fl. 07 cr. v. a.

Doritorii de a ocupa acest post, au a-și așterne suplicile concursuale instruite conform normelor în vigore, până la termenul sus indicat la subscrisul oficiu protopresbiter al, — în Petroșeni.

Concurenții sunt poftiți, ca sub durata concursului, să se prezenteze odată în comună, în o Duminecă seu sârbătoare, spre a se face cunoscut personal poporului și să predice.

Bărăști, la 18 Iunie 1897.

În conțelegere cu oficiul protopresbiter al concernent.

Georgiu B. Reitescu, Avram Popa,
președ. com. parochial. notariu.

Vidi.

Avram Stanca,
adm. protopresb.

Nr. 108/897 kzgb. [99] 2—2

CONCURS.

Comisiunea economică a comitatului Sibiu publică, că sunt de a se conferi deocamdată pe anul școlar 1897/8 3 stipendii, și anume, unul de 600 fl. și două de câte 100 fl. la elevi dela vre-una școlă specială de economie din patrie.

La stipendiul de 600 fl. pot concura numai atari competenți, cari voesc să frecventeze academia agricolă din Magyar-Ovár, ăra la cele de câte 100 fl., atari, cari voesc să frecventeze școlă agricolă din Mediaș seu altă școlă analăgă din patrie. Asemnarea stipendiilor conferite se face numai după producerea documentului despre primire în institutul numit.

Concurenții, cari în tot casul trebuie să aparțină acestui comitat, au să-și subșternă rugările provădate cu documentele despre studiile lor teoretice și practice și despre indigenat până în 15 August st. n. la 2 ore p. m. la vice-comitele comitatului Sibiu ca preșident al comisiunei economice.

Sibiu, în 13 Iuliu 1897.

Reissenberger m. p.,
vice-comite.

Nr. 334/897. [92] 3—3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de paroch din parochia de clasa III. Gusu, protopresbiteratul Mercurei, se deschide concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Tel. Român“.

Dotățiunea împreună cu acest post este în venite sigure 333 fl. 80 cr.

Reflecții la acest post sunt avisați a-și așterne cererile de concurs instruite conform normelor în vigore subsemnatului oficiu în termenul deschis.

Informațiuni mai de aproape se pot lua dela președintele comitetului parochial seu dela oficiul protopresbiter al.

Dela concurenți se așteptă a se prezenta în o Duminecă seu sârbătoare la biserică, pe lângă observarea dispoziției §-ului 18 din „Regulamentul pentru parochii“, spre a-și arăta dexteritatea în cântări și tipic, respective pentru a celebra și cuvânta.

Mercurea, la 13 Iunie 1897.

Oficiul protopresbiter al gr. or. al Mercurei, în conțelegere cu comitetul parochial respectiv.

Ioan Droc,
protopresb.

Nr. 262/897 prot. [95] 2—3

Concurs repetit.

Pentru ocuparea vacantei parohiei „Șard“ protopresbiteratul Sighișorei, se repetese, conform Veneratului ordin consistorial, concursul cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post de paroch, dau suma de 358 fl. 59 cr.

Informațiuni mai detaiate despre starea acestei parohiei se dau la subsemnatul oficiu protopresbiter al, eventual la comitetul parochial concernent.

Concurenții au a-și așterne cere-rile concursuale instruite conform normelor în vigore în termenul deschis subsemnatului oficiu protopresbiter al, având a se prezenta sub durata concursului în vre-o Duminecă seu sârbătoare în biserică din respectiva comună biserică spre a-și arăta aptitudinea în cele rituale.

Sighișora, 25 Iunie 1897.

Oficiul protopresbiter al gr. or. al tractului Sighișorei, — în conțelegere cu comitetul parochial concernent.

Dimitrie Moldovan,
protopresbiter.

Nr. 255 protopresb. 1897. [96] 2—3

CONCURS.

Pe baza rezoluțiunei consistoriale din 6 Maiu 1897 Nr. 2682 Bis. prin această se scrie concurs pentru ocuparea postului de paroch în parochia de clasa a III a Alma, protopresbiteratul Mediașului, cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Venitele împreunate cu acest post dau suma de 552 fl. v. a. anual.

Informațiuni mai deaprobe despre starea parohiei se pot primi dela oficiul protopresbiter al și dela comitetul parochial.

Reflecții la acest post au a-și așterne petițiunile lor instruite conform legilor în vigore până la termenul prefapt subsemnatului oficiu protopresbiter al.

Oficiul protopresbiter al gr.-or. al Mediașului în conțelegere cu comitetul parochial respectiv.

Mediaș, 21 Iunie 1897.

Romul Mircea,
adm. protop.

Nr. 172. [97] 2—3

Concurs repetit.

Pentru ocuparea vacantei parohiei de clasa a III-a din Malomfalău, tractul ppresbiter al Murăș-Oșorheiului, — se scrie prin această concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post de paroch sunt cele stabilite în ședința sinodului acestei parohiei la 20 Martiu 1893, cari dau un venit anual de 428 fl. v. a.

Informațiuni se vor lua la fața locului și la subsemnatul protopresbiter.

Competenții își vor așterne cere-rile lor concursuale instruite în regulă (Stat. org. §. 13, Reglment pentru parohii §. 15 și 17) la subsemnatul oficiu protopresbiter al.

M.-Oșorhei, 19 Iunie 1897.

Oficiul ppresbiter al gr.-or. al M.-Oșorheiului în conțelegere cu comitetul parochial din Malomfalău.

Nicolau Maneguțiu,
ppresbiter.

Nr. 13753/1897 sz. [103] 1—1

Publicațiune.

Pentru asigurarea reconstruirii podului Nr. 4 aflător pe drumul municipal Daia-Vurper-Nocrich se va ținea în 30 Iuliu 1897 la 10 ore a. m. în sala mică din palatul comitatens o pertractare cu oferte închise.

Doritorii de a întreprinde această lucrare sunt provocați, să-și subșternă ofertele referitoare la întreprinderea efectuării acestei lucrări până la orele 9 a. m. a zilei fixate, la vice-comitele comitatului. Oferte întrate mai târziu nu se vor considera. Ofertele trebuie să fie închise, seu sigilate și provădate cu vadiu de 5% computate după suma preliminară cu 1857 fl. 47 cr.

Operatul tehnic și condițiunile referitoare la lucrarea din cestiune se pot vede la oficiu de construire reg. ung. din Sibiu în orele de oficiu.

Sibiu, în 19 Iuliu 1897.

Reissenberger,
vice-comite.

Librăria Tipografiei archidieceșane

recomandă publicului român iubitor de cele religioase următoarele cărți bisericesci:

Acaftist bogat, legat fl. 1.25 fin legat fl. 1.60
* **Acaftist bogat**, simplu legat 60 cr. frumos legat 70 cr. în piele legat fl. 1.60 2.20
* **Apostol**, legat. 5.75
Biblia ilustrată, Testam. vechiu și nou, nelegată fl. 10 legată. 15.—
* **Carte de rugăciuni**, pentru tinerime, legată. 15.—
Chiriadodromion, nelegat fl. 10, legat 12.—
Evangelia, nelegată fl. 8, legată fl. 12, fin legată fl. 18, în catifea roșie 56.—
Hirotonier, pentru sfințirea de preoți, nelegat 2.—
Icôna Evangelistilor, pe hârtie —.50
Icôna celor 3 Ierarchi, pe hârtie —.30

Asemenea procură Librăria archidieceșană la comandă ori-ce cărți bisericesci apărute în- și afară de patrie, pe lângă cele mai modeste proviziuni.

Notă: Cărțile însemnate cu * sunt tipărite cu litere latine.

Molitvelnicul bogat, nelegat fl. 4.30, leg. fl. 5, fin leg. fl. 5.50
Octoichul cel mare, nelegat fl. 17, legat 20.—
Octoichul mic, nel. 60 cr., legat 80 cr., fin legat. 1.20
* **Octoichul mic**, legat. —.75
Orologion, (ciaslov), nelegat 60 cr., legat 70 cr., fin legat 1.20
Patima și mórtea D-lui Iisus Christos în versuri și icône, legată 1.—
Penticostariul, nelegat fl. 8, legat. 10.—
Psaltirea prorocului David, legată 60 cr., fin legată 1.—
Rânduella la sfințirea bisericilor, neleg. fl. 2, leg. 2.50
Testamentul nou, nelegat 1.—
Telcul Evangelistilor, nel. 1.—
Triodul cu Strajnicul, nelegat fl. 20, legat 25.—